

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobce: **Ing. Mgr. J. K.,**
bytem X,

proti
žalovanému: **Úřadu pro ochranu osobních údajů**
se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů ze dne 11. 10. 2021, č. j. ÚOOÚ-04208/21-2

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „žalovaný“) ze dne 11. 10. 2021, č.

j. ÚOOÚ-04208/21-2, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Ústavního soudu jako povinného subjektu ze dne 13. 9. 2021, č. j. SPR ÚS 844/21-4 INF, a bylo tak pravomocně rozhodnuto o žádosti žalobce o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“).

Žalobní body

2. Žalobce v podané žalobě popsal dosavadní průběh řízení, v němž požádal dne 26. 8. 2021 Ústavní soud podle zákona o svobodném přístupu k informacím o sdělení, zda „*soudní systém funguje optimálně, případě zda jej lze způsobem, který žadatel ve svém podání naznačil, zlepšit, případně zda lze fungování soudního systému zlepšit jinak a jak.*“ Ústavní soud žádost žadatele odmítl s odkazem na pojem „názor“, proti čemuž se žalobce bránil podaným odvoláním, o kterém rozhodl žalovaný Úřad pro ochranu osobních údajů žalobou napadeným rozhodnutím, odvolání zamítl a rozhodnutí povinného subjektu potvrdil.
3. Žalobce v podané žalobě formuloval žalobní body, v nichž namítl, že Ústavní soud svým rozhodnutím odmítl žádost žalobce o informaci s tvrzením, že žalobce údajně nežadá poskytnutí informace, ale sdělení názoru, přičemž žalobce tento názor nesdílí. Žalobce má za to, že ústavně konformním výkladem zákona o svobodném přístupu k informacím podle článku 17 odstavec 4 Listiny základních práv a svobod a použitím principu způsobilosti neboli vhodnosti a principu potřeby a přiměřenosti lze ustanovení § 2 odstavec 4 zákona o svobodném přístupu k informacím překonat. Není důvod pro aplikaci citovaného omezujícího zákonného ustanovení a ústavní výluky, protože nezodpovězení vznesené žádosti o informaci není nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, pro bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti ve smyslu článku 17 odstavec 4 Listiny, nýbrž právě naopak.
4. Žalobce v podané žalobě namítl, že „názor“ je pouze druhem informace, kdy slovo „*informace*“ je nadřazeno slovu „*názor*.“ Ve smyslu nálezu Ústavního soudu č. 294/2010 Sb. je smyslem právního státu podle článku 1 Ústavy na jedné straně vzájemná rozumná spolupráce mezi jednotlivými orgány moci zákonodárné, výkonné a soudní, na druhé straně pak obdobná rozumná spolupráce mezi jednotlivými orgány citovaných mocí ve státě a jeho občanem.
5. Žalobce má za to, že povinný subjekt, respektive předseda Ústavního soudu, má z titulu své manažerské funkce vrcholného soudního funkcionáře jasno, musí mít jasno nebo by jako manažer měl mít jasno, jak odpovědět na předloženou žádost. Nemusí tedy vytvářet žádnou novou informaci podle § 2 odst. 4 zákona, když požadovaná informace je z povahy věci informací, kterou musí manažer povinného subjektu při výkonu své funkce disponovat. Povinný subjekt totiž poskytuje nejen informace, které má reálně k dispozici, ale rovněž informace, které sice nemá, ale které - na základě povinnosti stanovené právním předpisem - mít má. Jedná se tu o povinnost a informaci vyplývající z řádného řízení Ústavního soudu při výkonu ústavního soudnictví a správy Ústavního soudu podle § 3 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů.
6. Podle názoru žalobce je nosičem informace ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím mysl předsedy Ústavního soudu, který musí mít na předmětnou problematiku jako manažer jasný názor. Ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím je z tohoto pohledu podle názoru žalobce hloupé a protiústavní,

protože brání smysluplné spolupráci právního státu se svým – v tomto případě navíc vzdělaným – občanem. Žalobce se svou žádostí nedožaduje žádné právní analýzy, hodnocení ani zpracování smluv a podání.

7. Ke své argumentaci žalobce odkázal na právní argumentaci obsaženou např. v nálezů Ústavního soudu č. 123/2010 Sb. a nálezů sp. zn. III. ÚS 298/12. Ústavní soud (a obecné soudnictví společně s ním jako celek) musí při své činnosti plnit profylaktickou preventivní funkci.
8. Závěrem svého žalobního návrhu žalobce uvedl, že o požadovanou informaci žádá proto, abychom všichni mohli společně přispět k tomu, aby náš stát fungoval a negeneroval každoročně stamiliardové státní dluhy našim dětem a vnoučatům, protože mimo jiné soudnictví jako celek zatím neplní profylaktickou preventivní funkci, jako by se jej to netýkalo. Důkazem je i napadené rozhodnutí.
9. Žalobním návrhem žalobce navrhl, aby Městský soud v Praze zrušil žalobou napadené rozhodnutí ze dne 11. 10. 2021 a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, případně dojde-li ve smyslu článku 95 odst. 2 Ústavy České republiky k závěru, že zákon, jehož má být při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem, předložil věc Ústavnímu soudu České republiky kvůli ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, které je v rozporu s článkem 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

Vyjádření žalovaného k obsahu žaloby

10. Žalovaný správní orgán ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že vnímá snahu žalobce směřovanou ke zlepšení fungování českého soudnictví a tím i zmenšení státního dluhu, nicméně tohoto cíle nelze dosáhnout dotazem na názor povinného subjektu žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím. Pokud chce žalobce změnit systém fungování české justice a jejich zaměstnanců, je potřeba, aby inicioval změnu příslušných zákonů.
11. Žalovaný i nadále setrvává na svém názoru, že pro odmítnutí informací ve smyslu ustanovení § 15 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, požadovaných v žádosti, byly splněny zákonné předpoklady. Žalobcem položené otázky formulované v žádosti je nutno podřadit pod jeden ze zákonem stanovených důvodů pro neposkytnutí informací, který je vymezen v § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť předmětem žádosti byl požadavek na vyjádření právního názoru povinného subjektu na fungování soudního systému České republiky. Směřoval tedy do budoucna a nutil povinný subjekt, aby sdělil žalobci svůj názor na konkrétní problematiku.
12. Žalovaný poukázal na ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím s tím, že režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Uvedené ustanovení je úzce spjato s ustanovením § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoli obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoli nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Judikatura již konstatovala, že poskytování informací je především poskytování jejich obsahu. Úřad se neztotožnil s názorem žalobce, že nosičem je mysl soudního funkcionáře. Nosičem může být např. listina, počítačový

soubor, audio či audiovizuální záznam apod. Pokud nebyl obsah na určitém nosiči zaznamenán, pak takovou informaci poskytnout nelze.

13. Pokud žalobce v žalobě uvádí, že soudci musejí mít na danou problematiku jasný názor a nemusí tak žádné informace vytvářet, žalovaný k tomu uvádí, že jednotliví soudci pravděpodobně budou mít své názory na žalobcem položenou otázku, avšak pro vyjádření těchto názorů neslouží jako nástroj právo na informace. Nemohou tedy své názory prezentovat veřejnosti formou odpovědi na žádost podle zákona o svobodném přístupu k informacím, protože vyřizování žádosti o informace podle citovaného zákona je třeba považovat za zajišťování státní správy povinného subjektu. Pokud by konkrétní zaměstnanec takovou žádost vyřídil, jednalo by se o jeho osobní názor, což není v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím.
14. Podle názoru žalovaného omezující ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím v souladu s žalobcem citovaným článkem Listiny neslouží k zúžení ústavně zaručených práv jednotlivce, ale je ochranou povinného subjektu před nutností vytvářet nové informace pouze pro účely zpracování odpovědí na konkrétní žádosti jednotlivcům.
15. Pokud žalobce citoval nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 298/2012, pak jím citovaný text právní věci byl neúplný, když před textem citovaným v žalobě jsou uvedena další znění, a uvedená právní věta byla v daném případě vztažena k politickému právu jednotlivce podílet se na chodu věcí veřejných, které ovšem nebylo rozhodnutím o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace nikterak dotčeno. Z tohoto důvodu tuto argumentaci žalobce žalovaný nepovažuje v dané věci za přílehavou. Podle názoru žalovaného posláním povinného subjektu – zde Ústavního soudu jako vrcholného orgánu ochrany ústavnosti – je chránit ústavnost, základní práva a svobody vyplývající z Listiny, Ústavy a dalších ústavních zákonů České republiky, jakož i garantovat ústavní charakter výkonu státní moci prostřednictvím své rozhodovací činnosti. Do působnosti Ústavního soudu naopak nepatří předkládat obecné názory na problematiku českého soudnictví, jak žalobce v žalobě nesprávně presumuje.
16. Závěrem svého vyjádření žalovaný poukázal na to, že byly splněny podmínky, aby v souladu s ustanovením § 20 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, ve spojení s ustanovením § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), rozhodnutí povinného subjektu potvrdil. Žalovaný své rozhodnutí řádně a vyčerpávajícím způsobem odůvodnil, na svých závěrech uvedených v odůvodnění napadeného rozhodnutí i nadále trvá a navrhuje, aby soud jako nedůvodnou žalobu zamítl.

Replika žalobce

17. Žalobce využil svého práva a podal k obsahu vyjádření žalovaného správního orgánu repliku, v níž uvedl, že žalovaný se mýlí, namítá-li, že by žalobce měl přímo iniciovat změnu zákonů upravujících výkon soudnictví v České republice. Žalobce setrval na svém přesvědčení, že postup Ústavního soudu i žalovaného odvolacího orgánu je v rozporu s čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, a zodpovězení předmětného prostého dotazu, jak jej žalobce předložil Ústavnímu soudu, nijak nenarušuje bezpečnost či veřejnou bezpečnost ani mravnost, a už vůbec ne veřejné zdraví. Z tohoto důvodu žalobce setrval na podané žalobě.

Průběh řízení před správními orgány

18. Ze spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
19. Žalobce zaslal dne 26. 8. 2021 Ústavnímu soudu žádost, v níž požádal povinný subjekt ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím o informace, přičemž v žádosti vyjádřil své úvahy nad současným soudnictvím České republiky a s odkazem na konkrétní osobní zkušenosti upozornil povinný subjekt na podstatnou systémovou chybu a na neodpovědnost soudců. Prostřednictvím své žádosti žadatel podle svých vlastních slov *„dal podnět ke zlepšení současné situace českého soudnictví a příležitost se k ní vyjádřit.“* Závěrem svého podání z 26. 8. 2021 požádal povinný subjekt o sdělení informací, zda *„podle vašich poznatků funguje soudní systém optimálně nebo se může jím naznačeným způsobem vylepšit, případně jinak a jak“*.
20. Ústavní soud České republiky vydal dne 13. 9. 2021 rozhodnutí č. j. SPR. ÚS 844/21-4 INF, jímž žádost žalobce o poskytnutí informace odmítl s odkazem na vyloučení požadované informační povinnosti podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Podle tohoto ustanovení se povinnost poskytovat informace nevztahuje na dotazy na názory a vytváření nových informací. Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má v jakékoliv podobě k dispozici. Povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu ke konkrétní určité problematice stanovena není. Z tohoto důvodu nebylo možno žádosti žalobce vyhovět.
21. Žalobce napadl uvedené rozhodnutí povinného subjektu odvoláním ze dne 13. 9. 2021, v němž - shodně jako v podané žalobě - uvedl, proč žádá o požadovanou informaci, a poukázal na to, že dotčená ustanovení § 2 odst. 4 a § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím lze překonat, když není důvod pro aplikaci omezujících zákonných ustanovení a ústavní výluky, protože to není nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.
22. O podaném odvolání rozhodl žalovaný správní orgán žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 11. 10. 2021, kterým odvolání zamítl a rozhodnutí povinného subjektu ze dne 13. 9. 2021 potvrdil s tím, že se žalobce podle názoru žalovaného domáhal po povinném subjektu dotazu na názor povinného subjektu, který je podle § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím z informační povinnosti vyloučen.

Řízení před soudem

23. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními orgány obou stupňů z hlediska žalobních námitek uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“). Vzhledem k tomu, že žalobce výslovně navrhl, aby soud rozhodl podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání a žalovaný správní orgán vyjádřil souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání, postupoval soud podle naposledy uvedeného ustanovení s. ř. s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní nařizoval. Věc soud posoudil takto:

24. Správní orgány v posuzované věci odmítly žalobci poskytnout požadované informace s odůvodněním, že pro odmítnutí informací ve smyslu ustanovení § 15 ve spojení s § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, požadovaných v žádosti, byly splněny zákonné předpoklady. Žalobcem položené otázky formulované v žádosti je nutno podřadit pod jeden ze zákonem stanovených důvodů pro neposkytnutí informací, který je vymezen v § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť předmětem žádosti byl požadavek na vyjádření právního názoru povinného subjektu na fungování soudního systému České republiky. Směřoval tedy do budoucna a nutil povinný subjekt, aby sdělil žalobci svůj názor na konkrétní problematiku. Režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Uvedené ustanovení je úzce spjato s ustanovením § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoli obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoli nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.
25. Soud musí na prvním místě zdůraznit, že právo na informace je ústavně zaručeným právem. Podle čl. 17 Listiny je právo na informace zaručeno. Právo na informace je zakotveno i na mezinárodní úrovni – v čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a v čl. 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (právo na informace je v těchto mezinárodních dokumentech chápáno jako součást svobody projevu). Podle čl. 17 odst. 5 Listiny jsou státní orgány a orgány územní samosprávy povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Zároveň se však nejedná o tzv. absolutní právo, nýbrž o právo kvalifikované, které je možné za určitých okolností omezit. Podmínky jeho mezí jsou pak stanoveny v čl. 4 odst. 2 Listiny, podle kterého mohou být „*meze základních práv a svobod (...) upraveny pouze zákonem*“. Tímto zákonem je zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.
26. Právním předpisem *de facto* provádějícím citované ustanovení Listiny je zákon o svobodném přístupu k informacím, jenž v ustanovení § 2 odstavec 1 vymezil osobní působnost dané úpravy tak, že povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.
27. Podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „*rozhodnutí o odmítnutí žádosti*“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.
28. Podle § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím pokud tento zákon nestanoví jinak, použijí se při postupu podle tohoto zákona pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti (písm. a)) a pro odvolací řízení (písm. b)) ustanovení správního řádu; dále se při postupu podle tohoto zákona použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.
29. Z citovaného ustanovení vyplývá, že rozhodnutí o odmítnutí žádosti musí mít náležitosti stanovené v § 68 správního řádu. Podle odstavce 3 tohoto ustanovení v odůvodnění se

uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

30. Při posuzování práva na svobodný přístup k informacím, tedy práva informace svobodně vyhledávat, daného ústavním pořádkem, je nezbytné postupovat pomocí obvyklých interpretačních postupů a v souladu s principem vyjádřeným právní tezí *in dubio pro libertate* omezení žádané informace posoudit v nezbytné míře, výslovně vymezené zákonem o svobodném přístupu k informacím, popřípadě zvláštním zákonem. Jinými slovy - rozsah omezení a výluky informační povinnosti je nezbytné interpretovat restriktivně, v nezbytné míře. Naopak poskytnutí informace tam, kde je zákonodárce výslovně zakazuje či omezuje (ať už jde o obsahovou stránku informace, anebo její formu), nelze provést, neboť by znamenalo postup *contra legem*.

Posouzení důvodnosti žalobních bodů

31. Stěžejním argumentem žaloby je námitka nesprávného právního posouzení otázky důvodů, v nichž povinný subjekt shledal podmínky pro odmítnutí poskytnutí informací dle žádosti žalobce.
32. Při posouzení této námítky Městský soud v Praze vycházel z dostupné a již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Ten v rozsudku ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1As 107/2011 – 70, publikovaném pod č. 2493/2012 ve Sbírce NSS, vyslovil, že „[17]Povinnost poskytovat informace se netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací (§ 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím). Toto ustanovení bylo do uvedeného zákona včleněno zákonem č. 61/2006 Sb. V důvodové zprávě k této novele se uvádí: „Povinný subjekt je povinen poskytovat pouze ty informace, které se vztahují k jeho působnosti, a které má nebo by měl mít k dispozici. Naopak režim zákona o svobodném přístupu k informacím nestanovuje povinnost nové informace vytvářet či vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice. Toto ustanovení nemá v žádném případě sloužit k nepřiměřenému zužování práva na informace, má pouze zamezit žádostem o informace mimo sféru zákona – zvláště časté jsou v této souvislosti žádosti o právní analýzy, hodnocení či zpracování smluv a podání – k vypracovávání takových materiálů nemůže být povinný subjekt nucen na základě své informační povinnosti, neboť taková úprava by byla zcela proti původnímu smyslu tohoto institutu. Pokud má být taková povinnost stanovena, musí tak učinit zvláštní zákon samostatnou úpravou (např. § 139 zákona č. 500/2004 Sb.). Naopak, pokud již povinný subjekt určitý dokument vypracoval a má tedy informace k dispozici, je povinen ji poskytnout. Podobně nebrání toto ustanovení vyhovět žádostem o výtahy z databází či části dokumentů.“ (sněmovní tisk č. 991, Poslanecká sněmovna Parlamentu, 4. volební období 2002-2006, digitální repozitář, www.psp.cz, zdůraznění doplněno).
33. Nejvyšší správní soud dále již ve svém rozsudku ze dne 17. 6. 2010, č. j. 1As 28/2010 – 86, publikovaném pod č. 2128/2010 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná rovněž online na www.nssoud.cz) uvedl, že ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím upravuje tři samostatné okruhy situací. Jejich jednotícím prvkem je, že se týkají žádosti o informace, které dosud neexistují, a povinný subjekt by je musel teprve vytvořit, aby mohl žádosti vyhovět (shodně viz Furek, A. – Rothanzl, L. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. Praha: Linde, 2010, s. 57).

34. Ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím je tak třeba vykládat dle jeho účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé v režimu uvedeného zákona obraceli s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže specifikované věci, provedení právního výkladu, vytvoření či obstarání nové informace, jíž povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat apod. (rozsudek č. j. 1As 28/2010 – 86, cit. v bodě [18] shora).
35. V rozsudku ze dne 20. 4. 2012, č. j. 4As 37/2011 – 93, Nejvyšší správní soud připomněl, že správní orgány jsou v některých (spíše ojedinělých) případech povinny poskytovat tzv. předběžné informace ohledně budoucího posouzení určité věci (§ 139 správního řádu). Z tohoto ustanovení nicméně plyne, že předběžné informace se poskytují jen tehdy, jestliže to stanoví zvláštní zákon (např. § 90 odst. 17 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny). V případě daňového řízení se jedná o tzv. závazné posouzení dle § 132 a násl. zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (k tomu viz např. § 33a zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů). Poskytování těchto předběžných informací (názorů správních orgánů) na základě zvláštních zákonů se však vymyká zákonu o svobodném přístupu k informacím. Žalobcová žádost o informace pod žádný z těchto zvláštních případů nespadá.
36. Pod pojem „dotaz na názor“ nelze podřadit žádost o poskytnutí informace jen proto, že jejím obsahem je subjektivní názor povinného subjektu na určitou otázku, problematiku, situaci. Do důsledku vzato by totiž pod tento pojem musela být subsumována většina výstupů činnosti povinných subjektů, neboť téměř každá lidská činnost (procesy uvnitř veřejné správy či jiných subjektů nevyjímaje) je ovládána subjektivním prvkem v podobě nějakého podezření, pochybnosti, domněnky, názoru, či dokonce přesvědčení. Rovněž formalizovaná rozhodnutí, která představují základní formu činnosti správních orgánů, jsou založena na určitém názoru rozhodujícího orgánu. Dotažení pojetí pojmu „názor“, k němuž směřuje v podané žalobě žalobce, do absurdna by znamenalo, že pod pojem „názor“ spadá i správní rozhodnutí jako projev činnosti povinného subjektu, neboť vyjadřuje názor povinného subjektu na skutkovou a právní stránku předmětu rozhodnutí, a proto by i toto rozhodnutí bylo vyloučeno z působnosti zákona o svobodném přístupu k informacím (viz též rozsudky NSS č. j. 1As 28/2010 – 86 a 4As 37/2011 – 93).
37. Ustanovení § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím nelze vykládat tak, že dopadá na objektivně existující informace, které jsou v dispozici povinného subjektu a jejichž obsahem je vyjádření názoru povinného subjektu na určitou věc. Ke stejnému názoru dospívá i komentářová literatura (viz též Furek, A. – Rothanzl, L. op. cit. v bodě [33] shora, s. 62), která poukazuje na to, že je třeba rozlišovat dvě situace. Jestliže se žádost o informace týká názoru povinného subjektu na určitou záležitost, který má povinný subjekt teprve zaujmout, pak je zcela namístě takovou žádost odmítnout s odkazem na § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. Pokud se však žádost o informace týká názoru, který povinný subjekt již zaujal, nelze požadovanou informaci podřadit pod § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. S tímto názorem se zdejší soud plně ztotožňuje.
38. Je přitom nerozhodné, do jaké míry je požadovaná informace závazná, a to ať již pro služebně podřízené osoby či instančně podřízené správní orgány, nebo pro adresáty veřejné správy. Stejně tak není rozhodné, zda se jedná o názor oficiální, vyjádřený (resp. schválený) představenými osobami povinného subjektu, či o názor zaujatý úředními osobami, které se dané problematice věnují, aniž by měl „punc“ názoru oficiálního. Podstatné je, zda názor

byl utvořen a vyjádřen při výkonu působnosti povinného subjektu (§ 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím).

39. Jak již bylo výše opakovaně uvedeno, z formulace žádosti žalobce o informace je zřejmé, že se žalobce domáhal právních stanovisek a názorů předsedy Ústavního soudu ke konkrétní situaci a požadoval vyjádření názoru k soudnímu systému České republiky. Odpovědi na žalobcovy otázky by bylo nutné vytvořit zcela nově, neboť objektivně neexistují. Soud nesdílí názor žalobce, že musí existovat „*v mysl*“ předsedy Ústavního soudu jako čelného soudního funkcionáře. Bez ohledu na to však jde ve své povaze o právní názor, který nebyl dosud zaujat ani zaznamenán a proto je z informační povinnosti vyloučen.
40. Výluku z práva na informace zakotvenou v § 2 odst. 4 informačního zákona je třeba vykládat podle jeho účelu, jímž je bránit povinné subjekty před tím, aby se na ně žadatelé obraceli v režimu uvedeného zákona s žádostmi o zaujetí stanoviska v blíže neurčené věci, provedení právního výkladu, vytvoření nebo obstarání nové informace, kterou povinný subjekt nedisponuje a není povinen jí disponovat apod. Zároveň je třeba pojem „*vytváření nových informací*“ vykládat způsobem, který nebude nepřiměřeně zužovat rozsah ústavně zaručeného práva na informace (blíže viz např. rozsudky ze dne 17. 6. 2010, čj. 1As 28/2010 – 86, č. 2128/2010 Sb. NSS, ze dne 19. 10. 2011, čj. 1As 107/2011 – 70, č. 2493/2012 Sb. NSS, ze dne 9. 2. 2012, čj. 1As 141/2011 – 67, č. 2635/2012 Sb. NSS, nebo ze dne 27. 11. 2013, čj. 8As 9/2013 – 30).
41. Je třeba ovšem zároveň zdůraznit, že výluka z práva na informace obsažená v § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím se týká pouze těch názorů povinného subjektu, které dosud nebyly formálně zaujaty. Slovem „*formálně*“ přitom není myšlen žádný formalizovaný postup utváření názoru uvnitř povinného subjektu, nýbrž zachycení názoru (tedy informace) na jakýkoliv nosič.
42. Podle ustanovení § 3 odstavec 3 zákona o svobodném přístupu k informacím je informací pro účely tohoto zákona jakýkoliv obsah v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména pak obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového či audiovizuálního. Z uvedeného plyne, že jen takové informace může povinný subjekt dohledat a za podmínek uvedených v zákoně žadateli poskytnout.
43. Zbývá poznamenat, že jednou ze základních podmínek pro to, aby žádosti o poskytnutí informace mohlo být vyhověno, je skutečnost, že musí povinný subjekt takovou informaci disponovat, neboť nemá-li požadovanou informaci, nemůže jí poskytnout. Poskytování informací je především poskytování jejich obsahu, pokud takový obsah neexistuje, nelze informaci poskytnout. Je nutno konstatovat, že v daném případě se soud bezezbytku ztotožnil s názorem žalovaného, že mysl soudního funkcionáře nelze považovat za hmotný nosič záznamu informace ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Bez ohledu na vše výše uvedené platí, že není-li obsah informace na určitém nosiči zaznamenán, nelze takovou informaci poskytnout.
44. K další argumentaci žalobce v podané žalobě soud uvádí, že motivace podání žádosti o informace podle zákona o svobodném přístupu k informacím není rozhodujícím hlediskem, které by bylo možno v rámci posouzení otázky, zda jsou splněny podmínky pro poskytnutí požadované informace či nikoliv, posuzovat. Zákon stanoví povinnost povinného subjektu poskytnout informaci, to samozřejmě v případech, kdy poskytnutí

informace není zákonem vyloučeno, nicméně ze zákona nevyplývá, že by žadatel o poskytnutí informace musel uvést důvody, proč tak činí. Stejně tak platí naopak i to, že povinný subjekt není oprávněn přihlížet k motivaci žadatele za situace, kdy má za to, že poskytnutí informací brání zákonná překážka.

45. Městský soud v Praze neshledal v této věci aplikovaná ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím neústavními. Právní úprava musí být povinným subjektem, odvolacím správním orgánem i správním soudem vykládána z hlediska smyslu a účelu. Zákonodárce touto úpravou sleduje legitimní účel, který je dostatečně podrobně popsán a rozebrán výše. Soud za daných okolností dospěl k závěru, že žalobcem nastolené otázky bylo možno vyřešit výkladem právní normy a proto neshledal důvody pro předložení věci Ústavnímu soudu.

Závěr a náklady řízení

46. Ze všech výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že není na místě jakýkoli odklon od výše uvedené judikatury, proto shledal, že žaloba není důvodná a jako takovou ji podle § 78 odstavec 7 s. ř. s. zamítl.
47. Výrok o nákladech řízení, je odůvodněn ustanovením § 60 odstavec 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému náklady nevznikly.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 16. února 2022

Mgr. Marek B e d ř i c h
předseda senátu